

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

ПРОГРАМА
ЛІТНЬОЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ
(в лікувально-профілактичних закладах)
III курсу спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Затверджено на засіданні
кафедри фізичної терапії, ерготерапії
(протокол № 3 від 22 жовтня 2018 р.)

Зав. кафедрою ЗДА проф. Дума З.В.

ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Літня виробнича практика студентів III курсу, які навчаються за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія (кваліфікація - бакалавр) триває, згідно навчального плану, 2 тижні. Практика відбувається в санаторно-курортних закладах м. Івано-Франківська та області. Практиканти працюють на посаді масажиста, здійснюють догляд за хворими.

Студенти III курсу виконали навчальний план з дисциплін «Долікарська допомога», «Масаж», «Основи внутрішньої патології» і приступили до вивчення дисципліни «Діагностика і семіотика захворювань внутрішніх органів з основами догляду за хворими». Для виконання своїх професійних функціональних обов'язків, крім багажу теоретичних знань, кожен студент повинен опанувати й досконало виконувати практичні навички проведення первинного обстеження пацієнта. Крім того, рівень підготовки студентів III курсу дозволяє їм виконувати процедури масажу і надавати невідкладну долікарську допомогу при термінальних станах.

Ціль виробничої практики студентів III курсу:

оволодіти методами діагностики внутрішніх захворювань та навичками догляду за хворими при різних патологічних станах; вдосконалити навички виконання процедур масажу.

Завдання практики:

- Оволодіти навичками обстеження хворих і діагностики патології внутрішніх органів;
- Оволодіти навичками обстеження хворих і діагностики патології опорно-рухового апарату;
- Оволодіти навичками догляду за хворими з патологією різних органів і систем;
- Оволодіти навичками догляду за хворими з патологією опорно-рухового апарату;
- Оволодіти навичками догляду за важкохворими;
- Вдосконалити навички виконання загального масажу й масажу анатомічних ділянок.

Обов'язки факультетського керівника практики:

- контроль підготовленості баз практики до прибуття студентів-практикантів;
- забезпечення проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику;
- інструктаж студентів про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів;
- повідомлення студентам про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі, а саме: ведення щоденника практики, оформлення виконаного індивідуального завдання;
- у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечення високої якості її проходження згідно з програмою;
- контроль забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів;
- у складі комісії прийняття заліку з практики;
- подання завідувачу кафедрою та у відділ практики університету письмового звіту про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення її якості.

Обов'язки керівника від бази практики

- здійснення безпосереднього керівництва практикою студентів;
- проведення обов'язкових інструктажів з охорони праці: ввідний та на робочому місці;
- контроль виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, ведення журналу відвідування студентами бази практики;
- після закінчення практики подання до навчального закладу довідки, засвідченої керівником бази практики, про фактичну кількість студентів, які проходили практику і термін керівництва нею;
- негайне повідомлення навчального закладу про всі порушення студентами-практикантами розпорядку дня, техніки безпеки і невиконання програми.

Обов'язки студентів під час проходження практики:

- до початку практики одержання від її керівника від навчального закладу зразків усіх необхідних документів;
- своєчасне прибуття на базу практики;
- у повному обсязі виконання всіх завдань, передбачених програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчення і суворе дотримання правил охорони праці і техніки безпеки;
- відповідальне відношення до своїх обов'язків при проходженні практики;
- систематичне й ретельне ведення щоденника практики, заповнення його згідно вимог кафедри, в установленій термін подавати на перевірку та затвердження необхідну документацію;
- підпорядкування правилам внутрішнього розпорядку, дотримання правил етики і деонтології у стосунках з пацієнтами та працівниками баз практики;
- своєчасне здавання матеріалів практики на кафедру та їх захист.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Літня виробнича практика в санаторно-курортних закладах передбачає необхідність роботи студентів III курсу на посадах масажистів, а також здійснювати догляд за хворими. Крім того, обов'язки студентів включають:

- ознайомлення в структурою та діяльністю санаторно-курортного закладу;
- ознайомлення з структурою фізіотерапевтичного відділу (масажного кабінету) та функціональними обов'язками його працівників;
- робота на посаді масажиста;
- проведення догляду за хворими з патологію внутрішніх органів;
- надання невідкладної допомоги хворим.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

№	Завдання	Звітна документація
1.	Ознайомлення з об'єктом практики	
1.1.	Зустріч і бесіда з головним лікарем санаторно-курортного закладу.	Записи у щоденнику
1.2.	Ознайомлення із структурними підрозділами санаторно-курортного закладу та їх функціональними можливостями	Записи у щоденнику
1.3.	Засвоєння змісту основних нормативно-правових документів, які регламентують діяльність фізіотерапевтичного відділу (кабінету ЛФК, масажного кабінету)	Короткий конспект
1.4.	Ознайомитись з структурою фізіотерапевтичного відділу (кабінету ЛФК, масажного кабінету) та функціональними обов'язками його працівників	Записи в щоденнику
2.	Організаційна робота	
2.1.	Вивчення та аналіз системи реабілітаційних заходів у санаторно-курортному закладі	Нотатки
2.2.	Ознайомлення з планом лікувальної роботи фізіотерапевтичного відділу	Записи у щоденнику
3.	Виробнича діяльність	
3.1.	Проведення масажу	Записи у щоденнику
3.2.	Проведення догляду за хворими з різною патологією внутрішніх органів	Записи у щоденнику
3.3.	Надання невідкладної допомоги	Записи у щоденнику
3.4.	Проведення освітніх бесід з пацієнтами відділу	Конспект, запис у щоденнику
3.5.	Ознайомлення з особливостями складання і реалізації реабілітаційних програм в залежності від нозології	Нотатки
4.	Дослідницька робота	
4.1.	Проведення дослідження в контексті завдань індивідуальної науково-дослідної роботи	Первинні матеріали

**ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК,
якими повинен оволодіти
студент III курсу спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
під час проходження літньої виробничої практики
в санаторно-курортних закладах**

1. Виконання загального масажу
2. Виконання масажу шиї
3. Виконання масажу спини
4. Виконання масажу нижньої кінцівки
5. Виконання масажу верхньої кінцівки
6. Виконання масажу грудної клітки
7. Виконання масажу передньої черевної стінки
8. Виконання банкового масажу
9. Опитування й огляд хворого
10. Транспортування хворих: на лікарняній каталці, інвалідному візку, на руках, пішки
11. Заміна постільної білизни лежачого хворого
12. Заміна натільної білизни лежачого хворого
13. Застосування сечоприйомників
14. Застосування суден
15. Санітарно-гігієнічна обробка очей
16. Санітарно-гігієнічна обробка вух
17. Санітарно-гігієнічна обробка носових ходів
18. Санітарно-гігієнічна обробка ротової порожнини
19. Профілактика пролежнів у лежачих хворих
20. Годування лежачого хворого
21. Постановка клізм
22. Вимірювання температури тіла
23. Визначення пульсу
24. Вимірювання артеріального тиску
25. Пальпація ділянки серця
26. Встановлення меж серцевої тупості
27. Аускультация тонів серця
28. Підрахунок частоти дихання
29. Перкусія легень топографічна й порівняльна
30. Аускультация легень
31. Перкуторне визначення розмірів печінки
32. Пальпація органів черевної порожнини
33. Проведення підшкірних і внутрішньом'язових ін'єкцій
34. Пальпація лімфовузлів
35. Оцінка загального аналізу крові
36. Оцінка біохімічного аналізу крові
37. Оцінка загального аналізу сечі
38. Застосування гірчичників
39. Застосування банок

40. Застосування компресів
41. Вимірювання довжини тіла ростоміром
42. Зважування хворих
43. Визначення ступеня підшкірного жировідкладення каліпером
44. Вимірювання обводів тіла, голови та кінцівок
45. Розрахунок масо-зростового індексу
46. Розрахунок і оцінка індексу маси тіла
47. Розрахунок і оцінка індексу Пінье
48. Розрахунок і оцінка індексу пропорційності тілобудови
49. Розрахунок і оцінка індексу вгодованості Чулицької
50. Розрахунок і оцінка індексу Ерісмана
51. Вимірювання життєвої ємності легень
52. Проведення і оцінка результатів ортостатичної проби
53. Проведення і оцінка результатів кліностатичної проби
54. Розрахунок і оцінка індексу Руф'є
55. Розрахунок і оцінка індексу Скібінські
56. Розрахунок і оцінка індексу Кверга
57. Проведення і оцінка проби Штанге
58. Проведення і оцінка результатів проби Генча
59. Проведення і оцінка результатів проби Летунова
60. Проведення і оцінка результатів теппінг-тесту
61. Вимірювання довжини верхньої кінцівки
62. Вимірювання довжини плеча
63. Вимірювання довжини передпліччя
64. Вимірювання довжини нижньої кінцівки
65. Вимірювання довжини стегна
66. Вимірювання довжини гомілки
67. Вимірювання амплітуди рухів у плечовому суглобі
68. Вимірювання амплітуди рухів у ліктьовому суглобі
69. Вимірювання амплітуди рухів у променево-зап'ястковому суглобі
70. Вимірювання амплітуди рухів у кульшовому суглобі
71. Вимірювання амплітуди рухів у колінному суглобі
72. Вимірювання амплітуди рухів в суглобах стопи
73. Визначення сили м'язів кисті за допомогою кистьового динамометра
74. Визначення сили м'язів спини за допомогою станового динамометра
75. Виконання основних реанімаційних заходів
76. Надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів кровообігу
77. Надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання
78. Надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів черевної порожнини
79. Надання невідкладної допомоги при порушеннях мозкового кровообігу і судомах
80. Надання невідкладної допомоги при алергічних станах

1. Індивідуальні завдання

Студенти перед відправкою на практику отримують індивідуальні завдання, для виконання яких керівником практики від кафедри створюються дослідницькі групи.

Приклади індивідуальних завдань:

- Збір відомостей про особливості методів роботи народних цілителів Рогатинського району.
- Лікувальні властивості грязі, яка застосовується на курорті Черче.
- Історія розвитку курорту „Моршин”.
- Лікувальні властивості мінеральної води курорту „Моршин”.
- Методи роботи народних цілителів Снятинського району
- Особливості психологічного спілкування зі спортсменами високого рівня підготовки після перенесеної травми
- Особливості організації реабілітаційного процесу хворих в умовах центральної міської лікарні м. Івано-Франківська.

Зміст завдань конкретизується і уточнюється під час проходження практики керівниками від навчального закладу і бази практики. Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, можуть в подальшому бути використаними для виконання курсової або дипломної роботи (проекту), для підготовки доповіді, статті або для інших цілей по узгодженню з кафедрою та базою практики.

2. Заняття та екскурсії під час практики

Під час проходження літньої виробничої практики студентів III курсу планується проведення наступних ознайомлювальних екскурсій і занять:

№№	Назва	К-сть год
1.	Заняття на тему: «Особливості догляду за дітьми з дитячим церебральним паралічем»	2
2.	Заняття на тему: «Іпотерапія як альтернативний метод реабілітації дітей з дитячим церебральним паралічем»	2
3.	Ознайомлення з роботою масажного кабінету в санаторії гастроентерологічного профілю	2
4.	Екскурсія до бювету	2
5.	Ознайомлення з принципами роботи масажного кабінету в санаторії	2
6.	Ознайомлення з принципами грязелікування в санаторії ортопедичного профілю	2
7.	Заняття на тему: «Фізична реабілітація як складова частина лікування в діяльності Центральної міської клінічної лікарні м. Івано-Франківська»	2
8.	Заняття на тему: «Особливості догляду за важкими хворими. Профілактика пролежнів»	2

9.	Оцінка параметрів функціональної підготовленості спортсменів	2
10.	Особливості проведення відновного процесу у спортсменів з травмою передпліччя	2
11.	Особливості проведення відновного процесу у спортсменів з травмою коліна	2

2. Навчальні посібники

1. Медичні маніпуляції / За ред. Л.С. Білика. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. – 256 с.
2. Мурашко В.В., Шуганов Е.Г., Панченко А.В. Общий уход за больными. - М.: Медицина, 1988. – 224 с.
3. Нейко Є.М., Головач І.Ю. Методика клінічного обстеження суглобів при ревматичних захворюваннях. - Івано-Франківськ, 2001. – 69 с.
4. Єфименко П.Б. Техніка та методика масажу: Навчальний посібник. - Харків: ОВС, 2001. – 210 с.
5. Яровий В.К. Методи та дослідження у фізичній реабілітації / Методичний посібник для самостійної роботи студентів факультету „Фізичної культури і спорту”. - Севастополь: ”ООО РІБЕСТ”, 2005. – 164с.

3. Методичні рекомендації до проходження літньої виробничої практики студентів III курсу:

- Перед початком проходження практики загальна група студентів розділяється керівником практики на підгрупи, в кожній з яких призначається відповідальна особа.
- Студенти проходять практику за календарним планом розподілу підгруп по базах.
- Перед початком проходження практики студентів ознайомлюють з правилами ведення щоденника практики та тематикою індивідуальних завдань.
- Одразу після прибуття на базу практики студенти повинні з'явитись до керівника від бази практики, від якого отримують інструктаж з охорони праці, техніки безпеки, розподіл функціональних обов'язків, інформацію щодо правил внутрішнього розпорядку, початку і тривалості робочого дня та з'ясовують інші питання організаційного характеру.
- Студенти повинні у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників.
- На базах практики студенти працюють в якості масажистів і молодшого медичного персоналу. Під час роботи в якості масажиста практиканти виконують процедури масажу (в обсязі, вказаному в переліку практичних навичок). Під час роботи в якості молодшого медичного персоналу проводять догляд за хворими, виконують обстеження пацієнтів, надають долікарську допомогу при невідкладних станах. Всі виконані роботи систематично фіксують у щоденнику практики.
- Під час проходження практики студенти виконують індивідуальні завдання.

- В останній день практики студенти повинні з'явитись до керівника практики для отримання індивідуальної характеристики і завірення щоденника практики.
- У разі виникнення спірних питань студенти повинні звертатись до керівника бази практики або керівника практики від університету.
- Після завершення практики студенти захищають матеріали практики, результати якого у вигляді диференційованої оцінки заносяться в журнал та залікову книжку.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Форми контролю з боку бази практики:

- календарний план проходження практики, розроблений кафедрою, і списки розподілу студентів по базах практики;
- журнал відвідування практики;
- щоденник практики (заповнює кожний студент індивідуально);
- щоденник групи (заповнює староста групи);
- характеристика кожного студента після закінчення практики;
- звіт про виконання індивідуального завдання.

2. Форми контролю з боку навчального закладу:

- розробка й затвердження програми практики, індивідуального щоденника практики, щоденника групи, тематики індивідуальних завдань студентів;
- проведення поточного контролю за дотриманням календарного плану проходження практики на різних базах;
- перевірка якості засвоєння студентами практичних навичок;
- контроль ведення студентами щоденників практики і правильність їх заповнення;
- проведення кінцевого контролю опанування студентами практичних навичок із перевіркою щоденників практики та захистом матеріалів практики.

Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики і з інших питань її організації і проведення.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального плану.

Основною звітною документацією про проходження виробничої практики є щоденник, який ведеться студентом (додається).

Щоденник складається з наступних розділів:

1. Паспорт бази практики.
2. Обов'язки студента під час проходження практики.
3. Тема індивідуального завдання.
4. Графік відвідування практики.
5. Щоденний облік виконаної роботи і практичних навичок, які засвоїв студент (при проходженні кожного циклу практики).
6. Характеристика від керівника бази практики (при проходженні кожного циклу зокрема).
7. Перелік практичних навичок, якими повинен оволодіти студент III курсу спеціальності „Фізична реабілітація” під час проходження літньої виробничої практики в санаторно-курортних закладах та фактичний облік їх виконання.
8. Облік роботи методиста.
9. Результати заліку з виробничої практики.
10. Самооцінка практики.

Щоденний облік роботи практиканта підписує керівник бази практики.

Характеристики керівників бази практики наприкінці проходження кожного циклу завіряються печатками.

Керівник від навчального закладу робить свою відмітку про перевірку виконання програми практики студентом.

Студенти перед відправкою на практику отримують індивідуальні завдання, для виконання яких керівником практики від навчального закладу створюються дослідницькі групи. Завдання подається до захисту при зарахуванні заліку з практики кожною дослідницькою групою у вигляді реферату об'ємом 4-5 друкованих сторінок (додаток А).

Щоденники практики та звіти про результати виконаних індивідуальних завдань студенти обов'язково представляють на захисті матеріалів практики.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Характерна форма звітності студента за практику - подання письмового звіту за результатами виконання індивідуального завдання, завіреного й оціненого керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з щоденником подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Документація здається на кафедру старостою групи в 3-денний термін по завершенню практики.

Підсумки практики підводяться у процесі захисту матеріалів (з диференційованою оцінкою) перед комісією, яка призначена завідуючим кафедрою. До складу комісії входять фахові керівники практики від вищого навчального закладу і, по можливості, баз практики, викладачі кафедри, кий викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає захист матеріалів практики у студентів у вищому навчальному закладі на протязі перших десяти днів семестру, який починається після практики. Результати у вигляді оцінок заносяться в екзаменаційну відомість, проставляються в заліковій книжці і в журналі обліку успішності.

Студенту, який не виконав програму практики з поважної причини, може бути надано право її повторного проходження при розгляді обставин індивідуально і виконані умов, визначених вищим навчальним закладом.

Студенту, який не виконав програму практики без поважної причини, не надається право повторного проходження практики, в такому випадку студент відраховується з вищого навчального закладу.

Зав. кафедрою фізичної терапії, ерготерапії,
д.мед.н., професор

З.В. Дума

Зразок оформлення титульної сторінки індивідуального завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

НАЗВА РОБОТИ

Прізвище, ім'я, по-батькові студента _____

Курс, група _____

База практики _____

Термін проходження практики _____

Методист _____